

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗАСОБАМИ WEB 2.0

Кучаковська Г.А.,

Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ

Навчальний процес ХХІ сторіччя не можна представити без новітніх комп'ютерних технологій та Інтернету. Вони використовуються на всіх етапах організації навчального процесу: комп'ютер є засобом створення інформаційних середовищ та віртуальних вчительських, подання нового матеріалу, автоматизації олімпіад, перевірки знань, проведення соціологічних досліджень, підтримки документообігу по установі та інші.

У сьогоденні суспільства знань з кожним днем відбувається збільшення обсягу інформації та її кількості. Такий стан справ вимагає від педагогів, як організаторів та керівників навчального процесу, пошуку нових шляхів та рішень щодо візуалізації навчального матеріалу.

Поняття «візуалізація» відомий психолог А.О. Вербицький розумів як «згортання розумового змісту в наочний образ; будучи сприйнятим, образ може бути розгорнутий і служити опорою адекватних розумових і практичних дій» [2].

Візуалізація навчального матеріалу нерозривно пов'язана з його «стисненням». Найбільш чітко проблему «згущення» («ущільнення», «стиснення») навчальної інформації сформулював український дослідник С. Клепко. «Як, не втрачаючи здобутої інформації, подати її в формах, які доступні засвоєнню індивідуальною пам'яттю? — писав він у своїй монографії. — Як скоротити знання, не знищуючи їх?» [3].

Всі знають крилатий вислів: «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Тож візуалізація навчальної інформації дозволяє вирішити цілу низку педагогічних завдань: зробити складний матеріал більш цікавим та зрозумілим; забезпечення інтенсифікації навчання; активізації навчальної та пізнавальної діяльності студентів; формування і розвитку критичного та візуального мислення, зорового сприйняття; образного представлення знань і навчальних дій; передачі знань та розпізнавання образів; підвищення візуальної грамотності й візуальної культури тощо.

Як зазначає Д. Безуглий «При візуалізації навчального матеріалу слід враховувати, що наочні образи скорочують ланцюг словесних міркувань і можуть синтезувати схематичний образ більшої «ємності», ущільнюючи тим самим інформацію» [1, 13].

З кожним днем з'являються нові форми та способи для представлення інформації. Старі способи подання інформації «ховають в шафу». Інтернет «кішить» різноманітністю нових, сучасних та перспективних інструментів для візуалізації матеріалу. У *табл. 1* наведемо приклади деяких з них.

Таблиця 1

Сервіси для створення інтелект-карт	
Mindmeister	Зручний інструмент для відображення процесу мислення і побудови схем
Mindomo	Сервіс для спільної роботи зі створення інтелект-карти. Недоліком є те, що тільки три карти є безкоштовними, надалі сервіс працює тільки з оплатою
Сервіси для створення стрічок часу	
Dipity	Досить проста у використанні. Дозволяє вставляти текст, зображення, відео. У безкоштовному акаунті можливе створення трьох стрічок
Tiki-toki	Є можливість вставити свій фон, додати текст, будь-яку кількість фотографій, посилання, відео. На жаль, в безкоштовному акаунті стрічка всього одна
Сервіси для створення хмари слів	
Wordle	Англомовний сервіс для створення хмари зі слів. Не потребує реєстрації. У роботі простий
Word it out	Сервіс для створення хмари зі слів. Створює хмару з тексту, який вводить (копіює) користувач. Реєстрації не потрібно.
Сервіси для створення віртуальних стін та плакатів	
Glogster	Аналог Power Point, але все робиться он-лайн — і слайд один — його можна порівняти з плакатом. Можна використовувати відео, аудіо, графіку — її попередньо необхідно закачати в мережу або взяти зі свого комп'ютера
PadLet	Чудово інтуїтивний, зручний і багатофункціональний сервіс для зберігання, організації та спільної роботи з різними матеріалами. Сервіс повністю безкоштовний і не має якихось обмежень на кількість створюваних сторінок

Продовження табл. 1

Сервіси для скрайбінгу	
PowToon	Інтерфейс скоріше нагадує додатки для створення презентацій — тільки з розширеним функціоналом. Робоча область сервісу містить кнопки управління, тайм-лайн, вікно попереднього перегляду, список слайдів і перемикач вибору елементів
Moovly	Один із найпростіших інструментів для виготовлення анімованих презентацій. Moovly тяжіє до скрайбінг-додатків: багато елементів потрібно малювати руками
VideoScribe	Оригінальна бібліотека елементів, якісний механізм промальовування, швидкодія і простий інтерфейс. Єдиним істотним мінусом є відсутність веб-версії

Джерела

1. Безуглий Д. Прийоми візуального подання навчальної інформації // Фізико-математична освіта. Науковий журнал / Д. Безуглий. — Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. — № 2 (3). — С. 7–15.
2. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А.А. Вербицкий. — М. : Высш. шк., 1991. — 207 с.
3. Клепко С.Ф. Интегративна освіта і поліморфізм знання / С.Ф. Клепко. — Київ; Полтава; Харків : ПОІПОПП, 1998. — 356 с.